

9 Αυγούστου 2018

Ο Χριστός καθοριστικό πρότυπο για τον Παπαδιαμάντη

Πολιτισμός / Λογοτεχνία - Φιλολογία

Χρήστος Πάτσης, Φιλόλογος - Θεολόγος

Η ιστορικότητα ως συνοδό στοιχείο του ανθρωπίνου προσώπου ασκεί σημαντική διαχρονική επίδραση στην εκδήλωση της συμπεριφοράς στο κοινωνικό πεδίο. Όταν, μάλιστα, πρόκειται για δραματοποιημένους χαρακτήρες του λογοτεχνικού κειμένου, εκεί η ερμηνεία τους δεν αρκείται σε μια λογική ανάλυση, αλλά απαιτείται και η «εμπάθεια» με την πραγματική σημασία του όρου: αισθάνεται κάποιος, βιώνει, δοκιμάζεται σε ό,τι υφίσταται ο άλλος.

Κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να υπάρξει μία πραγματική διαλεκτική μεταξύ Θεολογίας και λογοτεχνίας, εφόσον τα προβλήματα και οι αναζητήσεις του ανθρώπινου βίου χρήζουν επαναπροσδιορισμό τόσο στο χρόνο όσο και στην κοινότητα. Ιδιαίτερα η θεολογική προσέγγιση των ζητημάτων διευκολύνει, παρά εμποδίζει, την ηθική αποτύπωση της δραστηριότητας των προσώπων, με την προϋπόθεση ότι όλα προσδιορίζονται σε πνεύμα ελευθερίας χωρίς a priori δογματικά ή κανονιστικά πλαίσια. Ο Παπαδιαμάντης είναι η ξεχωριστή περίπτωση στη λογοτεχνία, που έδρεψε τους καρπούς αυτής της διαλεκτικής.

Στο σχετικό διήγημα ο σπουδαίος λογοτέχνης έδειξε με ιδιαίτερη μεστότητα ότι οι

ανθρώπινοι χαρακτήρες δεν είναι άμοιροι του πάθους· τουναντίον διά του πάθους οδεύουν προς τη λύτρωση, δηλαδή, τη σωτηρία. Μία, πράγματι, Θεολογία του προσώπου αναπτύσσεται και είναι ορατή από το γεγονός ότι σε κάθε βήμα δεν παρουσιάζεται μόνο το ιστορικό - χρονικό πλαίσιο, αλλά, κυρίως, το οντολογικό υπόβαθρο, ώστε το πρόσωπο να αναχθεί στην αυθεντικότητά του.

Η γνήσια έκφραση της ανθρώπινης ζωής δεν μπορεί, έτσι, παρά να συνδεθεί ουσιαστικά με το πρόσωπο του Σαρκωθέντος Λόγου. Ο Κύριος με την οντολογική υπέρβαση της αγάπης και την κατάφαση της ελευθερίας δίδαξε διά του Ευαγγελίου τον τρόπο εύρεσης της αληθούς οδού του ανθρωπίνου προσώπου έως την εσχατολογική του δικαίωση. Το πρόσωπο του Χριστού ήταν για τον Παπαδιαμάντη το καθοριστικό πρότυπο νοηματοδότησης του βίου, αλλά και υπαρκτική ανάγκη το νόημα αυτό, να εκφραστεί μέσω της τέχνης.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<http://bit.ly/2OpSmwD>